

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84470,Kaminski-Stanislaw.html>
2022-10-05, 01:46

Kamiński Stanisław

KAMIŃSKI Stanisław (25 III 1936, Bełżyce k. Lublina – 18 I 1991, Świdnik), główny konstruktor śmigłowca PZL-Sokół. Syn Franciszka, rzemieślnika, i Stanisławy Tomasiak prowadzącej gospodarstwo rolne.

Po zdaniu matury (1953) ukończył studia na wydziale lotniczym PW i uzyskał dyplom magistra inżyniera w XI 1962 (pracę dyplomową, projekt samolotu, przygotował pod kierunkiem prof. F. Misztala). Już od 1960 związał się z Wytwornią Sprzętu Komunikacyjnego Państwowych Zakładów Lotniczych w Świdniku, gdzie pracował jako konstruktor, kierownik Działu Transmisji i Łopat, następnie kierownik Biura W-3 w Moskwie (1968-76), zastępca dyrektora technicznego (od 1980). Kierował – jako główny konstruktor – zespołem, który zaprojektował i przeprowadził przez wszystkie fazy badań prototypów i prób śmigłowca PZL-Sokół – pierwszy polski produkowany seryjnie, za co K. otrzymał zespołową nagrodę państwową I stopnia (1988).

K. wykonał też obliczenia obciążeń zewnętrznych śmigłowca SM4T-Łątka i dobrał wymiary poprzecznych prętów jego kadłuba. Przeprowadzał też próby z laminatowymi łopatomi wirnika nośnego śmigłowców SM-1 i SM-2 produkowanych w Polsce na licencji sowieckiej, co zaowocowało skonstruowaniem łopat wirników dużych wentylatorów osiowych, które – wytwarzane seryjnie – znalazły zastosowanie w hutnictwie i górnictwie, za co K. otrzymał nagrodę zespołową ministra przemysłu ciężkiego (1968). Zaprojektował też laminowane łopaty wirnika nośnego i śmigła ogonowego śmigłowca Mi-2 produkowanego w Polsce na licencji sowieckiej (zastąpiono nimi metalowe). Konstruował też udoskonalone wentylatory WS-2 (nagroda Komitetu Nauki i Techniki, 1970).

K. był autorem 6 i współautorem 10 patentów oraz 5 wzorów

użytkowych związanych z konstrukcją i technologią łopat wirnika nośnego, antywibratora, ram przekładniowych. Spośród patentów na szczególną uwagę zasługują: Łopata wirnika nośnego, zwłaszcza śmigłowca (nr 64622, 1972), Sposób sterowania z uwzględnieniem wyższych harmonicznym skokiem łopat wirnika nośnego wiroplata, zwłaszcza śmigłowca oraz tarcza sterująca do stosowania tego sposobu (nr 70732, 1974), Tarcza sterująca śmigłowca do sterowania z uwzględnieniem wyższych harmonicznym cyklicznym kątem nastawienia łopat wirnika nośnego (nr 714249, 1974), Eliminator drgań, zwłaszcza wirnika nośnego śmigłowca (nr 143308, 1989), Sposób zmniejszania koncentracji naprężeń w elementach metalowych, zwłaszcza w elementach grzejnych instalacji przeciwooblodzeniowej łopat wirnika nośnego (nr 148615, 1990).

K. zajmował się też dydaktyką. Uczył w Technikum Mechanicznym im. Z. Puławskiego w Świdniku, a od 1964 prowadził wykłady i zajęcia z wytrzymałości materiałów, statyki i mechaniki (także płynów) w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie (od 1977 Politechnika Lubelska), gdzie od 1988 był docentem. Przygotowywał pracę doktorską (*Wariacyjna metoda obliczania obciążeń łopat i układów sterowych wirników śmigłowców*).

Opublikował m.in. *Wariacyjną metodę obliczania linii ugięcia belek zastosowaną do obliczania łopat śmigłowców* („Technika Lotnicza i Astronautyczna” 1966, nr 9), *Wariacyjną metodę obliczania belek obciążonych dynamicznie lub statycznie* („Archiwum Budowy Maszyn” 1968, z. 2). Na IX Europejskim Forum Śmigłowcowym w Londynie (1985) wygłosił referat *Composite Main Rotor Blade of PZL Sokol helicopter*.

K. został odznaczony m.in. Orderem Sztandaru Pracy II klasy (1986) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1989). W ślady K. poszło jego potomstwo z małżeństwa z Haliną Solińską: syn Cezary, absolwent wydziału mechanicznego energetyki i lotnictwa PW, pracownik WSK PZL-Świdnik, który po śmierci ojca pełnił obowiązki konstruktora prowadzącego śmigłowiec PZL-Sokół (przyczynił się do uzyskania certyfikatów polskiego, amerykańskiego i

rosyjskiego), i córka Julita Witczak, która po ukończeniu wydziału mechanicznego Politechniki Lubelskiej prowadzi w WSK PZL-Świdnik próby śmigłowców w locie. Imieniem K. nazwano jedną z ulic w Świdniku.

SBTP (Z. Skiba).

Bolesław Orłowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)